

Sammanfattning

Utgiven av

Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU)

Publikationens namn

Utvärdering av högre utbildningen inom social- och hälsoområdet

Författare

Riitta Konkola, Hanna Hauta-aho, Heikki Hiilamo, Markus Karttunen, Jyri Niemi, Miia Tuominen, Mira Huusko & Hanna Väättäinen

Utvärderingen av högre utbildningen inom social- och hälsoområdet genomfördes åren 2020–2021 och berörde universitetens och yrkeshögskolornas utbud av högre utbildning inom social- och hälsoområdet. Utvärderingen hade speciellt fokus på de kompetenser som examina ger, arbetslivs- och högskolerelevansen samt kontinuerligt lärande. Utvärderingsfrågorna var:

- Hurdana kompetenser ger högre utbildningen inom social- och hälsoområdet i förhållande till framtidens kompetensbehov?
- Hur relevant är högre utbildningen inom social- och hälsoområdet för arbetslivet?
- Hur relevanta är praktikplatserna och arbetslivspartnerna inom social- och hälsoområdet för högskolorna?
- På vilka sätt tryggar det kontinuerliga lärandets strukturer, innehåll och praxis kompetensutvecklingen inom social- och hälsoområdet i framtiden?

I utvärderingen användes olika material: responsdata såsom Kandidatrespons, data från AVOP-enkäterna (yrkeshögskoleexamina och högre yrkeshögskoleexamina) och karriäruppföljningsenkäter, svar från självvärderingsenkäter på examensprogramnivå, gruppintervjuer med representanter för högskolor och arbetslivet samt material från arbetsseminarier för studerande. I utvärderingens slutskede utarbetades också preliminära slutsatser och utvecklingsrekommendationer vid ett webinarium, och resultaten av webinariet användes också som material i utvärderingen.

Enligt utvärderingen är de **centrala styrkorna** hos högre utbildningen inom social- och hälsoområdet följande:

- Utbudet av högre utbildning inom social- och hälsoområdet är geografiskt heltäckande och det finns ett rikligt utbud av examensinriktade utbildningar.
- Högre utbildningen inom social- och hälsoområdet ger omfattande kompetens.

- Högre utbildningen inom social- och hälsoområdet har god arbetslivsrelevans, och detta stöds i examensprogram på olika sätt. De viktigaste metoderna för att förverkliga arbetslivsrelevans i högre utbildningen inom social- och hälsoområdet är praktik och inkludering av arbetslivsrepresentanter i läroplansarbetet.
- Inom social- och hälsoområdet finns ett mångsidigt utbud av kontinuerligt lärande, och det finns många olika alternativ för att utveckla sin kompetens.

De centrala utvecklingsrekommendationerna för högre utbildningen inom social- och hälsoområdet är följande:

- Man bör samordna utbildningsutbudet inom social- och hälsoområdet på det nationella planet och komma överens om arbetsfördelningen. De studerandes övergångar från en högskolesektor till en annan och tillträde till universitetens vetenskapliga fortsättningsstudier för de sökande som avlagt högre yrkeshögskoleexamen bör utvecklas.
- Utvecklingen av de studerandes allmänna färdigheter och särskilda färdigheter inom social- och hälsoområdet bör främjas genom samarbete mellan högskolorna och arbetslivsaktörer. Sådana färdigheter är bland annat etiska och digitala färdigheter, mångprofessionell och sektorsövergripande kompetens, internationell kompetens och kompetens för hållbar utveckling.
- Utbildningarna inom området bör förverkligas med ännu större fokus på arbetslivet och kunderna samt med beaktande av aktuella fenomen i samhället.
- Parallellt med de projektbaserade samarbetsformerna bör man stärka och utveckla permanenta genomgående samarbetsstrukturer för social- och hälsoområdet inom högskolorna, mellan dem och tillsammans med arbetslivet.

Nyckelord: arbetslivsrelevans, högskolor, högre utbildning, kompetens, kontinuerligt lärande, social- och hälsoområdet, universitet, utbildningsutbud, utvärdering, yrkeshögskolor.